

gedurende de laatste oorlog het Nederlandse schip „Oranje” dienst gedaan, terwijl van Januari 1947 af onze zieke en gewonde militairen uit Indonesië op schepen werden vervoerd, aan boord waarvan een gedeelte voor ziekenverpleging was ingericht. Bij dit laatste soort vervoer heeft de „Groote Beer” de meeste bekendheid verworven.

De Amerikanen hebben thans met deze improvisatie gebroken en 6 echte hospitaalschepen gebouwd, die dan ook een enigszins andere taak hebben dan de vroegere en niet alleen voor vervoer, maar ook en zelfs voornamelijk voor onmiddellijke behandeling van zieken en gewonden worden gebruikt 1). De patiënten worden er geopereerd en verpleegd en te gelegener tijd aan ambulanceschepen of vliegtuigen overgedragen, waarmede zij naar het vaderland worden vervoerd, terwijl het hospitaalschip zo dicht mogelijk bij het strijdtoneel blijft.

De nieuwe hospitaalschepen hebben 1500 ton waterverplaatsing en een gemiddelde snelheid van 17.5 knopen bij een actieradius van 12.000 mijl. Er is plaats voor 802 patiënten (60 officieren en 742 manschappen); desnoods kan men tot 1000 patiënten opnemen. Het hospitaal-personeel bestaat uit 21 artsen, 32 verpleegsters, 238 verplegers, 61 officieren voor de navigatie en andere diensten, 230 man lager personeel.

Het gehele schip is van „air conditioning” voorzien, er zijn geen patrijspoorten. Het embarkeren van patiënten kan behalve met kranen ook geschieden door een soort lift, welke op zij van het schip is aangebracht.

Het schip kan een hospitaal van 100 bedden met volledig personeel aan wal zetten, indien militaire ondernemingen zulks noodzakelijk maken. Voor dit hospitaal zijn 6 van de aanwezige artsen bestemd.

Een uitgebreide beschrijving van een der nieuwe schepen door ROBERT GARRAUD in de *Presse Médicale* van 6 Januari 1951 vestigt de indruk van uiterste doelmatigheid en van luxe zonder overdadige weelde. Men heeft de Amerikanen vaak verweten oorlog te voeren in een sfeer van te groot comfort. De zorg die zij aan hun zieken besteden, zal daarentegen ondanks de gebezigde luxe niets dan waardering vinden.

M. M. HILFMAN

INGEZONDEN

Ter bevordering van spoedige plaatsing van de stukken, behoudt de Redactie zich het recht voor, deze zo nodig te bekorten

INBLAZING VAN LUCHT ONDER DE HUID ALS BEHANDELINGSMETHODE VAN PLEURITIS

Het artikel van collega GERRITS in het *N. T. v. G.*, 95, bl. 515, 1951 onder bovengenoemde titel bevat enkele tegenstrijdigheden en onduidelijkheden, welke enige toelichting behoeven:

1e. De verklaring van het gunstige gevolg is wel *begrijpelijk*... Deze prikkel. . .

1) Inmiddels is een dezer schepen de „Benevolence” in de baai van San Francisco na een aanvaring gezonken.

bevordert om nog *onbekende* redenen de resorptie van het exsudaat (cursivering van mij, o. d. c.).

2e. In de tekst worden drie patiënten vermeld bij wie geen succes werd geogst. In de samenvatting zijn het er vijf.

3e. De eerste patiënt wordt half Januari 1950 ziek met hoge temperatuur (39° C). Op de temperatuurcurve, waarnaar wordt verwezen, schommelt de temperatuur echter op die eerste dag, 18 Januari, tussen 37.8° en ruim 38.5° C.

4e. 28 Januari 1950 wordt 1 liter gepuncteerd. 1 Februari, vier dagen later, wordt lucht subcutaan ingebracht. Volgens de conclusie is dit twee weken na de punctie gedaan.

Almelo, 18 Februari 1951.

P. G. OP DE COUL

INBLAZING VAN LUCHT ONDER DE HUID ALS BEHANDELINGSMETHODE VAN PLEURITIS

Inderdaad ligt tussen 28 Januari en 1 Februari geen periode van twee weken en moet de vermelding van deze termijn als een „slip of the pen” worden beschouwd, die aan de strekking van het geheel geen afbreuk doet.

Met de overige critiek betreffende mijn eerste patiënt (punt 2) ben ik het echter niet eens. 15 Januari was de temperatuur inderdaad 39° C, maar deze dag staat niet op de curve vermeld. Inderdaad is de temperatuur enkele dagen wat lager, 18 Januari 37.8 - 38.5° C. Maar later is de temperatuur weer hoger en gedurende de observatie-periode (voordat met luchtinsufflaties werd begonnen) schommelde deze tussen 37.6 en 39.3° C. Dit blijkt ook uit de gereproduceerde curve.

Tenslotte wil ik nog even ingaan op de schijnbare tegenstrijdigheid, die collega OP DE COUL in mijn conclusie meent op te merken en door hem in punt 2 wordt besproken. In de tekst staat dat bij 3 patiënten „zelfs na 3 tot 4 weken behandeling geen verbetering werd gezien”. In de samenvatting staan 5 teleurstellende resultaten vermeld. Dit komt doordat bij twee patiënten de insufflaties reeds na twee weken werden gestaakt daar er geen resultaat werd verkregen.

Amsterdam, 1 Maart 1951

J. C. GERRITS

ENIGE MODERNE METHODES VOOR DE CONSERVATIEVE BEHANDELING VAN HET ULCUS CRURIS HAEMOSTATICUM

Naar aanleiding van bovengenoemd artikel (dit *Tijdschrift*, 24 Februari 1951) zij het mij vergund nog een ander gezichtspunt naar voren te brengen.

Zoals door schrijver wordt opgemerkt, verklaren vele onderzoekers de huidverschijnselen met het oedeem door veneuze insufficiëntie. Dit oedeem behoeft niet alleen het gevolg te zijn van abnormale circulatietoestanden in de onderbenen.

Uit het onderzoek van KULWIN e.a. blijkt dat bij veneuze stasis meestal een arteriolitis bestaat van de vaten van de huid, gepaard met een aanzienlijke vernauwing van de huidarteriolen. Deze lumenvernauwing nu zou door zuurstofgebrek de oorzaak kunnen zijn van een beschadiging van de huidcapillaria. Er ontstaat een capillaritis met doorlaatbaarheid van de wand, aanleiding gevend tot eiwitrijk oedeem.

Ik zou voor de behandeling van ulcus cruris haemostaticum een elastisch „ideaal” verband willen aanbevelen. Aan varicosan en zinklijmverband kleeft het bezwaar dat, bij ambulante behandeling, het verband zich niet aanpast bij het, door het verdwijnen van het oedeem, dunner wordende been. Het elastische verband wordt echter iedere morgen opnieuw strak om het been gezwachteld, zodat dit veel efficiënter kan werken.

Tilburg, 25 Februari 1951

J. DE JONGH

DE GECOMBINEERDE OPERATIEVE EN INJECTIE-BEHANDELING VAN VARIQUEUZE VENAE SAPHENAE

Naar aanleiding van bovengenoemd artikel (dit *Tijdschrift*, 95, 619, 1951) zou ik gaarne enkele opmerkingen willen maken.